

21998A0703(01)

L 189/17

URADNI LIST EVROPSKIH SKUPNOSTI

3.7.1998

SPORAZUM

o uporabi določb Konvencije Združenih narodov o pomorskem pravu z dne 10. decembra 1982 glede ohranjanja in upravljanja čezconskih staležev rib in izrazito selivskih staležev rib

DRŽAVE POGODBENICE TEGA SPORAZUMA

OB UPOŠTEVANJU ustreznih določb Konvencije Združenih narodov o pomorskem pravu z dne 10. decembra 1982,

ODLOČENI, da zagotovijo dolgoročno ohranjanje in trajnostno rabo čezconskih staležev rib in izrazito selivskih staležev rib,

TRDNO ODLOČENI, da izboljšajo sodelovanje med državami,

OB UPOŠTEVANJU, da bi države zastave, države pristanišča in obalne države bolj učinkovito izvajale ukrepe ohranjanja in upravljanja, sprejete za takšne staleže,

OB PRIZADEVANJU, da bi se zlasti odzvali na probleme, obravnavane v poglavju 17 programskega območja C Agende 21, ki jo je sprejela Konferenca ZN o okolju in razvoju, in sicer, da je upravljanje ribištva na odprtem morju na veliko območjih nezadostno in da nekatere vire pretirano izkoriščajo; ob ugotavljanju težav neurejenega ribištva, prekomernega izkoriščanja, prevelikih flot, registracije plovil v drugi državi, da bi se izognili nadzoru, ne dovolj selektivnega orodja, nezanesljivih zbir podatkov in nezadostnega sodelovanja med državami,

ZAVEZANI k odgovornemu ribištvu,

OB ZAVEDANJU potrebe po izogibanju škodljivim vplivom na morsko okolje, po ohranjanju biotske raznovrstnosti, ohranjanju celovitosti morskih ekosistemov in zmanjševanju tveganja, ki ga prinašajo dolgoročni in nepopravljivi učinki ribolova,

OB SPOZNAVANJU potrebe po posebni pomoči, ki vključuje finančno, znanstveno in tehnološko pomoč, da bi lahko države v razvoju učinkovito sodelovale pri ohranjanju, upravljanju in trajnostni rabi čezconskih staležev rib in izrazito selivskih staležev rib,

V PREPRIČANJU, da bi Sporazum o izvajanju ustreznih določb Konvencije najbolj ustrezal tem namenom in bi prispeval k ohranjanju mednarodnega miru in varnosti,

OB POTRJEVANJU, da so zadeve, ki jih ne ureja Konvencija ali ta sporazum, še naprej urejene s pravili in načeli splošnega mednarodnega prava,

SO SE DOGOVORILE:

DEL I

SPLOŠNE DOLOČBE

Člen 1

Uporaba izrazov in področje uporabe

1. V tem sporazumu:

(a) „Konvencija“ pomeni Konvencijo Združenih narodov o pomorskem pravu z dne 10. decembra 1982;

(b) „ukrepi ohranjanja in upravljanja“ pomenijo ukrepe za ohranjanje in upravljanje ene ali več vrst živih morskih virov, ki se jih sprejme in uporablja v skladu z ustreznimi pravili mednarodnega prava, kakor se odražajo v Konvenciji in tem sporazumu;

(c) „ribe“ vključujejo mehkužce in rake, z izjemo tistih, ki pripadajo neselivskim vrstam, kakor so opredeljene v členu 77 Konvencije; in

(d) „dogovor“ pomeni mehanizem sodelovanja, ki sta ga dve ali več držav izoblikovali v skladu s Konvencijo in tem dogovorom zaradi, med drugim, izoblikovanja ukrepov ohranjanja in upravljanja v podobmočju ali območju za enega ali več čezconskih staležev rib ali izrazito selivskih staležev rib.

2. (a) „Države pogodbenice“ so države, ki so privolile, da jih zavezuje ta sporazum, in na ozemlju katerih sporazum velja.

- (b) Ta sporazum se s potrebnimi spremembami uporablja:
- (i) za vse subjekte iz člena 305(1)(c), (d) in (e) Konvencije in
 - (ii) v skladu s členom 47 za vsak subjekt, ki se ga v členu 1 Priloge IX h Konvenciji navaja kot „mednarodno organizacijo“,

ki postane stranka tega sporazuma, tako da se za navedeni namen „države pogodbenice“ nanašajo na te subjekte.

3. Ta sporazum se s potrebnimi spremembami uporablja za druge ribiške subjekte, katerih plovila lovijo na odprtem morju.

Člen 2

Cilj

Cilj tega sporazuma je zagotoviti dolgoročno ohranjanje in trajnostno rabo čezconskih staležev rib in izrazito selivskih staležev rib z učinkovitim izvajanjem ustreznih določb Konvencije.

Člen 3

Uporaba

1. Če ni določeno drugače, se ta sporazum uporablja za ohranjanje in upravljanje čezconskih staležev rib in izrazito selivskih

staležev rib zunaj območij nacionalne jurisdikcije, le da se člena 6 in 7 uporabljata tudi za ohranjanje in upravljanje takšnih staležev v območjih nacionalne jurisdikcije, podvrženih različnim pravnim režimom, ki se uporabljajo v območjih nacionalne jurisdikcije, in zunaj območij nacionalne jurisdikcije, kakor so določena v Konvenciji.

2. Pri uresničevanju svojih suverenih pravic za namene raziskovanja in izkoriščanja, ohranjanja in upravljanja čezconskih staležev rib in izrazito selivskih staležev rib v območjih nacionalne jurisdikcije obalna država smiselno uporablja splošna načela, naštetá v členu 5.

3. Države primerno upoštevajo ustrezne zmožnosti držav v razvoju za uporabo členov 5, 6 in 7 v območjih nacionalne jurisdikcije in njihov potrebo po pomoči, kakor je predvidena v tem sporazumu. V ta namen se del VII smiselno uporablja za območja nacionalne jurisdikcije.

Člen 4

Razmerje med tem sporazumom in Konvencijo

Nič v tem sporazumu ne posega v pravice, jurisdikcijo in dolžnosti držav podpisnic Konvencije. Ta sporazum se razlaga in uporablja glede na Konvencijo in v skladu z njo.

DEL II

OHRANJANJE IN UPRAVLJANJE ČEZCONSKIH STALEŽEV RIB IN IZRAZITO SELIVSKIH STALEŽEV RIB

Člen 5

Splošna načela

Zaradi ohranjanja in upravljanja čezconskih staležev rib in izrazito selivskih staležev rib obalne države in države, ki lovijo na odprtem morju, pri izpolnjevanju dolžnosti sodelovanja v skladu s Konvencijo:

- (a) sprejmejo ukrepe za zagotavljanje dolgoročne trajnostnosti čezconskih staležev rib in izrazito selivskih staležev rib ter spodbujajo njihovo največjo možno uporabo;
- (b) zagotovijo, da takšni ukrepi temeljijo na najboljših razpoložljivih znanstvenih dokazih in da so bili oblikovani za vzdrževanje ali obnavljanje staležev na ravneh, pri katerih je mogoč največji trajnostni donos, kakor je opredeljen z ustreznimi okoljskimi in gospodarskimi dejavniki, vključno s posebnimi

zahtevami držav v razvoju ter ob upoštevanju ribolovnih modelov, soodvisnosti staležev in vseh splošno priporočljivih mednarodnih minimalnih standardov, naj bodo podobmočni, območni ali svetovni;

- (c) uporabljajo previdnostni pristop v skladu s členom 6;
- (d) ocenijo vpliv ribolova, drugih človekovih dejavnosti in okoljskih dejavnikov na ciljne staleže in vrste, ki so del istega ekosistema ali so povezane s ciljnim staleži ali odvisne od njih;
- (e) sprejmejo, kadar je to potrebno, ukrepe ohranjanja in upravljanja za vrste, ki pripadajo istemu ekosistemu ali so povezane s ciljnim staleži ali odvisne od njih, zaradi ohranjanja in obnavljanja populacij takšnih vrst nad ravnmi, pri katerih lahko postane njihova reprodukcija resno ogrožena;

- (f) zmanjšajo onesnaževanje, odpadke, zavržke, lov z izgubljenim ali opuščnim orodjem, lov neciljnih vrst, kar vključuje ribje in neribje vrste (v nadaljnjem besedilu „neciljne vrste“), ter vpliv na povezane ali odvisne vrste, zlasti ogrožene vrste, z ukrepi, ki vključujejo, kolikor je to mogoče, razvoj in uporabo izbranih, varnih za okolje in stroškovno učinkovitih ribolovnega orodja in tehnik;
- (g) varujejo biotsko raznovrstnost v morskem okolju;
- (h) sprejmejo ukrepe, s katerimi preprečijo ali odpravijo prelov in prevelike ribolovne zmogljivosti ter zagotovijo, da stopnja ribolovnega napora ne presega sorazmernosti s trajnostno rabo ribolovnih virov;
- (i) upoštevajo interese priobalnega in samooskrbnega ribištva;
- (j) zbirajo in pravočasno posredujejo popolne in natančne podatke glede ribolovnih aktivnosti, ki med drugim zadevajo položaj plovil, ulov ciljnih in neciljnih vrst in ribolovni napor, kakor je določeno v Prilogi I, ter tudi podatke iz nacionalnih in mednarodnih raziskovalnih programov;
- (k) spodbujajo in izvajajo znanstvene raziskave ter razvijajo ustrezne tehnologije za podporo ohranjanja in upravljanja ribištva, in
- (l) izvajajo ukrepe ohranjanja in upravljanja z učinkovitim spremljanjem, nadzorom in opazovanjem.
- (b) uporabijo smernice, določene v Prilogi II, in na podlagi najboljših razpoložljivih znanstvenih podatkov določijo referenčne točke, značilne za posamezne staleže, in ukrepe, ki jih je treba izvesti, če se jih preseže;
- (c) upoštevajo, med drugim, negotovosti glede velikosti in produktivnosti staležev, referenčne točke, stanje staleža glede na te referenčne točke, obseg in porazdelitev ribolovne smrtnosti ter vpliv ribolovnih aktivnosti na neciljne in povezane ali odvisne vrste, kakor tudi obstoječe in predvidene oceanske, okoljske in socialno-ekonomske razmere, ter
- (d) razvijajo programe za zbiranje podatkov in raziskovanje, da bi ocenile vpliv ribištva na neciljne in povezane ali odvisne vrste in njihovo okolje, ter sprejmejo načrte, potrebne za zagotavljanje ohranjanja takšnih vrst in zaščito posebno občutljivih habitatov.
4. Država sprejme ukrepe za zagotavljanje, da referenčne točke v primeru, ko se jim približa, ne bodo presežene. Če pa se jih preseže, države nemudoma ukrepajo, kakor je opredeljeno v odstavku 3(b), da bi obnovile staleže.
5. Kadar je stanje ciljnih staležev ali neciljnih, povezanih in odvisnih vrst zaskrbljujoče, države okrepljeno spremljajo te staleže in vrste, da bi proučile njihovo stanje ter učinkovitost ukrepov ohranjanja in upravljanja. Navedene ukrepe redno pregledujejo ob upoštevanju novih podatkov.

Člen 6

Uporaba previdnostnega pristopa

1. Države pri ohranjanju, upravljanju in izkoriščanju čezmorskih staležev rib in izrazito selivskih staležev rib splošno uporabljajo previdnostni pristop za zaščito živih morskih virov in ohranjanja morskega okolja.
2. Države so bolj previdne, če so podatki negotovi, nezanesljivi ali nepopolni. Pomanjkanje primernih znanstvenih podatkov se ne uporabi kot razlog za odlaganje ali nesprejem ukrepov ohranjanja in upravljanja.
3. Države pri izvajanju previdnostnega pristopa:
- (a) izboljšajo odločanje za ohranjanje in upravljanje ribolovnih virov s pridobivanjem in skupno uporabo najboljših razpoložljivih znanstvenih podatkov ter uporabo izboljšanih tehnik za spopadanje s tveganjem in negotovostjo;
6. Za novo ali raziskovalno ribištvo države članice čim prej sprejmejo previdnostne ukrepe ohranjanja in upravljanja, ki, med drugim, vključujejo omejitve ulova in omejitve napora. Takšni ukrepi veljajo, dokler ni zadostnih podatkov, ki omogočajo presojo vpliva ribištva na dolgoročno trajnost staležev, in šele na podlagi te presoje se izvaja ukrepe ohranjanja in upravljanja. Slednji ukrepi, če je primerno, omogočijo postopen razvoj ribištva.
7. Če določen naravni pojav pomembno škodljivo vpliva na stanje čezmorskih staležev rib in izrazito selivskih staležev rib, države sprejmejo nujne ukrepe ohranjanja in upravljanja, s katerimi zagotovijo, da ribolovna aktivnost ne zaostre tega škodljivega vpliva. Države sprejmejo takšne nujne ukrepe tudi, kadar ribolovna aktivnost resno ogroža trajnost takšnih staležev. Nujni ukrepi sočasno in temeljijo na najboljših razpoložljivih znanstvenih dokazih.

Člen 7

Združljivost ukrepov ohranjanja in upravljanja

1. Brez vpliva na suverene pravice obalnih držav za namene raziskovanja in izkoriščanja, ohranjanja in upravljanja živih morskih virov v območjih nacionalne jurisdikcije, kakor so določene v Konvenciji, ter pravico vseh držav, da se njihovi državljani ukvarjajo z ribolovom na odprtem morju v skladu s Konvencijo:

(a) si zadevne obalne države in države, katerih državljani lovijo te staleže v sosednjem območju odprtega morja, glede čezconskih staležev rib prizadevajo, bodisi neposredno bodisi prek ustreznih mehanizmov sodelovanja iz dela III, za dogovor glede ukrepov, potrebnih za ohranjanje teh staležev v sosednjem območju odprtega morja;

(b) zadevne obalne države in druge države, katerih državljani lovijo te staleže v območju, glede izrazito selivskih staležev rib sodelujejo, bodisi neposredno bodisi prek ustreznih mehanizmov sodelovanja iz dela III, za zagotavljanje ohranjanja in spodbujanja optimalnega izkoriščanja takšnih staležev v vsem območju, in sicer v območjih nacionalne jurisdikcije in zunaj njih.

2. Ukrepi ohranjanja in upravljanja, ki so bili izoblikovani za odprto morje in sprejeti za območja nacionalne jurisdikcije, so združljivi zaradi zagotovitve ohranjanja in upravljanja čezconskih staležev rib in izrazito selivskih staležev rib v vsej njihovi celovitosti. V ta namen so obalne države in države, ki lovijo na odprtem morju, dolžne sodelovati pri sprejemanju združljivih ukrepov za takšne staleže. Države pri določanju združljivih ukrepov ohranjanja in upravljanja:

(a) upoštevajo ukrepe ohranjanja in upravljanja za te staleže, ki so jih obalne države v skladu s členom 61 Konvencije sprejele in jih uporabljajo v območjih nacionalne jurisdikcije, ter zagotavljajo, da ukrepi, izoblikovani za te staleže na odprtem morju, ne izpodbijajo učinkovitosti takšnih ukrepov;

(b) upoštevajo predhodno dogovorjene ukrepe za iste staleže, ki so jih v skladu s Konvencijo ustrezne obalne države in države, ki lovijo na odprtem morju, izoblikovale in se uporabljajo za odprto morje;

(c) upoštevajo predhodno dogovorjene ukrepe, ki so bili izoblikovani in se uporabljajo v skladu s Konvencijo za te staleže v okviru podobmočne ali območne ribiške upravljalvske organizacije ali dogovora;

(d) upoštevajo biotsko enotnost in druge biološke značilnosti staležev ter odnose med porazdelitvijo staležev, ribištvom in geografskimi posebnostmi zadevnega območja, vključno z obsegom pojavljanja in ulova staležev v območjih nacionalne jurisdikcije;

(e) upoštevajo ustrezno odvisnost obalnih držav in držav, ki lovijo na odprtem morju, od zadevnih staležev ter

(f) zagotovijo, da takšni ukrepi ne vplivajo škodljivo na žive morske vire kot celoto.

3. Pri izvrševanju dolžnosti sodelovanja si države vsestransko prizadevajo, da se v primernem obdobju dogovorijo glede združljivih ukrepov ohranjanja in upravljanja.

4. Če v primernem obdobju ni mogoče doseči dogovora, lahko vsaka zadevna država uveljavlja postopke za poravnavo sporov, opredeljene v delu VIII.

5. Do Sporazuma o združljivih ukrepih ohranjanja in upravljanja si zadevne države, v duhu razumevanja in sodelovanja, vsestransko prizadevajo začasne praktične dogovore. Če se ne morejo dogovoriti, lahko vsaka izmed zadevnih držav članic zaradi zagotovitve začasnih ukrepov predloži spor sodišču v skladu s postopki za poravnavo sporov, opredeljenimi v delu VIII.

6. Začasni dogovori ali ukrepi, sklenjeni ali predpisani v skladu z odstavkom 5, upoštevajo določbe tega dela, dolžno upoštevajo pravice in obveznosti vseh zadevnih držav, ne ogrožajo ali ovirajo sklenitve končnega dogovora glede združljivih ukrepov ohranjanja in upravljanja in ne vplivajo na končni izid katerega koli postopka za poravnavo sporov.

7. Obalne države redno obveščajo države, ki lovijo na odprtem morju v podobmočju ali območju, o ukrepih, ki so jih sprejele za čezconске staleže rib ali izrazito selivske staleže rib za območja njihove nacionalne jurisdikcije, in sicer neposredno ali prek ustreznih podobmočnih ali območnih ribiških upravljalvskih organizacij ali dogovorov ali prek drugih primernih sredstev.

8. Države, ki lovijo na odprtem morju, redno obveščajo druge zainteresirane države, bodisi neposredno ali prek primernih podobmočnih ali območnih ribiških upravljalvskih organizacij ali dogovorov ali prek drugih primernih sredstev, o ukrepih, ki so jih sprejele za urejanje aktivnosti plovil, ki plujejo pod njihovo zastavo in ki lovijo te staleže na odprtem morju.

DEL III

MEHANIZMI MEDNARODNEGA SODELOVANJA V ZVEZI S ČEZCONSKIMI STALEŽI RIB IN IZRAZITO SELIVSKIMI STALEŽI RIB**Člen 8****Sodelovanje za ohranjanje in upravljanje**

1. Obalne države in države, ki lovijo na odprtem morju, v skladu s Konvencijo sodelujejo v zvezi s čezconskimi staleži rib in izrazito selivskimi staleži rib, bodisi neposredno ali prek ustreznih podobmočnih ali območnih ribiških upravljalških organizacij ali dogovorov, pri čemer upoštevajo posebnosti podobmočja ali območja, s čimer zagotovijo učinkovito ohranjanje in upravljanje takšnih staležev.

2. Države se v dobri veri in nemudoma začnejo posvetovati, zlasti, kadar obstajajo dokazi, da zadevnim čezconskim staležem rib in izrazito selivskim staležem rib grozi prelov ali kjer se za te staleže razvija novo ribištvo. V ta namen se lahko na pobudo katere koli zainteresirane države začnejo posvetovanja za doseganje ustreznih dogovorov za zagotovitev ohranjanja in upravljanja staležev. Do sprejema Sporazuma o teh dogovorih države upoštevajo določbe tega sporazuma ter delujejo v dobri veri in z obveznim upoštevanjem pravic, interesov in dolžnosti drugih držav.

3. Kadar sta podobmočna ali območna ribiška upravljalška organizacija ali dogovor pristojna za izoblikovanje ukrepov ohranjanja in upravljanja za določene čezconске staleže rib ali izrazito selivske staleže rib, države, ki lovijo te staleže na odprtem morju, in ustrezne obalne države izpolnijo svojo dolžnost po sodelovanju z včlanitvijo v takšno organizacijo ali udeležbo v takšnem dogovoru ali s privolitvijo v uporabo ukrepov ohranjanja in upravljanja, izoblikovanih v okviru takšne organizacije ali dogovora. Države, ki imajo dejanski interes za zadevna ribištva, se lahko včlanijo v takšno organizacijo ali lahko sodelujejo pri takšnem dogovoru. Pogoji udeležbe v taki organizaciji ali dogovoru ne preprečujejo tem državam članstva ali udeležbe; ne uporabljajo se niti na način, ki zapostavlja katero koli državo ali skupino držav, ki imajo dejanski interes za zadevno ribištvo.

4. Samo države, ki so članice takšne organizacije ali udeležene pri takem dogovoru ali ki so pripravljene uporabljati ukrepe ohranjanja in upravljanja, izoblikovane v okviru take organizacije ali dogovora, imajo dostop do ribolovnih virov, na katere se nanašajo navedeni ukrepi.

5. Kadar ni podobmočne ali območne upravljalške ribiške organizacije ali dogovora, v okviru katerih bi izoblikovali ukrepe ohranjanja in upravljanja za določen čezconski stalež rib ali izrazito selivski stalež rib, ustrezne obalne države ali države, ki lovijo te

staleže na odprtem morju, sodelujejo pri ustanovitvi takšne organizacije ali pri dogovorih, v okviru katerih zagotovijo ohranjanje in upravljanje takšnih staležev, in sodelujejo pri delu organizacije ali pridogovoru.

6. Vsaka država, ki namerava predlagati, da bi ukrepala medvladna organizacija, pristojna za žive vire, naj se v primeru, da bi ti ukrepi pomembno vplivali na ukrepe ohranjanja in upravljanja, ki so bili že izoblikovani v okviru pristojne podobmočne ali območne ribiške upravljalške organizacije ali dogovora, posvetuje s člani ali udeleženci te organizacije ali dogovora. Če je mogoče, naj se takšno posvetovanje izvede pred predložitvijo predloga medvladni organizaciji.

Člen 9**Podobmočne ali območne ribiške upravljalške organizacije ali dogovori**

1. Pri ustanavljanju podobmočnih ali območnih ribiških upravljalških organizacij ali pri podobmočnih ali območnih dogovorih za čezconске staleže rib in izrazito selivske staleže rib se države, med drugim, sporazumejo glede:

- (a) staležev, za katere se uporabljajo ukrepi ohranjanja in upravljanja, upoštevajoč biološke značilnosti zadevnih staležev in naravo vpletenih ribištEV;
- (b) območje uporabe, upoštevajoč člen 7(1), ter značilnosti podobmočja ali območja, vključno s socialno-ekonomskimi, geografskimi in okoljskimi dejavniki;
- (c) razmerje med delom nove organizacije ali dogovorom in vlogo, cilji in dejavnostjo vseh ustreznih obstoječih ribiških upravljalških organizacij ali dogovorov in
- (d) mehanizme, s katerimi bodo v okviru organizacije ali dogovora pridobivali znanstvene nasvete in pregledovali stanje staležev, vključno z, kjer je to primerno, ustanovitvijo znanstvenega svetovalnega organa.

2. Države, ki sodelujejo pri oblikovanju podobmočne ali območne ribiške upravljavske organizacije ali dogovora, obveščajo druge države, za katere vedo, da se dejansko zanimajo za delo predlagane organizacije ali dogovora v okviru takšnega sodelovanja.

Člen 10

Naloge podobmočnih ali območnih ribiških upravljavskih organizacij ali dogovorov

Države pri izpolnjevanju svoje obveznosti sodelovanja prek podobmočnih ali območnih upravljavskih ribiških organizacij ali dogovorov:

- (a) se sporazumejo in upoštevajo ukrepe ohranjanja in upravljanja, s čimer zagotovijo dolgoročno trajnost čezconskih staležev rib in izrazito selivskih staležev rib;
- (b) se sporazumejo, če je to primerno, glede udeleženskih pravic, kakor so porazdelitev dovoljenega ulova ali ravni ribolovnega napora;
- (c) sprejmejo in uporabljajo vse splošno priporočljive mednarodne minimalne standarde za odgovoren ribolov;
- (d) pridobijo in ovrednotijo znanstvene nasvete, pregledajo stanje staležev ter ocenijo vpliv ribištva na neciljne in povezane ali odvisne vrste;
- (e) se sporazumejo glede standardov za zbiranje, poročanje, preverjanje in izmenjavo podatkov o ribištvu staležev;
- (f) pripravijo in razširjajo natančne in popolne statistične podatke, kakor je opisano v Prilogi I, s čimer zagotovijo dostopnost do najboljših razpoložljivih znanstvenih dokazov, pri čemer ohranijo zaupnost, kjer je to primerno;
- (g) spodbujajo in izvajajo znanstvene presoje staležev in ustrezne raziskave ter razširjajo njihove rezultate;
- (h) izoblikujejo ustrezne skupne mehanizme za učinkovito spremljanje, nadzor in izvajanje;
- (i) se sporazumejo glede sredstev, s katerimi bodo zadovoljeni ribiški interesi novih članic organizacije ali novih udeležencev v Sporazumu;
- (j) se sporazumejo glede postopkov odločanja, ki omogočijo pravočasen in učinkovit sprejem ukrepov ohranjanja in upravljanja;
- (k) spodbujajo miroljubno reševanje sporov v skladu z delom VIII;
- (l) zagotovijo popolno sodelovanje njihovih ustreznih nacionalnih zastopstev in gospodarskih panog pri uresničevanju priporočil in odločitev organizacije ali dogovora, in
- (m) skrbijo za primerno obveščanje javnosti glede ukrepov ohranjanja in upravljanja, ki so bili izoblikovani v okviru organizacije ali dogovora.

Člen 11

Nove članice in udeleženske

Pri določanju vrste in obsega udeleženskih pravic za nove članice podobmočne ali območne ribiške upravljavske organizacije ali za nove udeleženske v podobmočnem ali območnem dogovoru za področje ribištva države med drugim upoštevajo:

- (a) stanje čezconskih staležev rib in izrazito selivskih staležev rib ter obstoječo raven ribolovnega napora v ribištvu;
- (b) interese, ribolovne modele in ribolovne postopke novih in obstoječih članic ali udeleženk;
- (c) prispevke novih in obstoječih članic ali udeleženk k ohranjanju in upravljanju staležev, zbiranju in zagotavljanju točnih podatkov ter izvajanju znanstvenih raziskav staležev;
- (d) potrebe obalnih ribolovnih združb, ki so odvisne predvsem od lovljenja teh staležev;
- (e) potrebe obalnih držav, katerih gospodarstva temeljijo predvsem na izkoriščanju živih morskih virov, in
- (f) interese držav v razvoju iz podobmočja ali območja, na območjih nacionalne jurisdikcije katerih se tudi pojavljajo staleži.

Člen 12

Preglednost dejavnosti podobmočnih ali območnih ribiških upravljavskih organizacij ali dogovorov

1. Države predpišejo preglednost pri procesu odločanja in drugih dejavnostih podobmočnih ali območnih ribiških upravljavskih organizacij ali dogovorov.

2. Predstavnikom drugih medvladnih organizacij in predstavnikom nevladnih organizacij, ki se ukvarjajo s čezconskimi staleži rib in izrazito selivskimi staleži rib, se ponudi možnost udeležbe na sestankih podobmočnih in območnih ribiških upravljavskih organizacij ali dogovorov, kjer lahko sodelujejo kot opazovalci ali drugače, kakor je primerno v skladu s postopki zadevne organizacije ali dogovora. Takšni postopki glede tega niso neupravičeno omejevalni. Te medvladne organizacije in nevladne organizacije imajo pravočasen dostop do spisov in poročil teh organizacij in dogovorov, in sicer v skladu s postopkovnimi pravili glede dostopa do njih.

Člen 13

Krepitev obstoječih organizacij in dogovorov

Države sodelujejo pri krepitvi obstoječih podobmočnih ali območnih ribiških upravljavskih organizacij ali dogovorov, da bi tako povečale njihovo učinkovitost pri izoblikovanju in izvajanju ukrepov ohranjanja in upravljanja za čezconске staleže rib in izrazito selivske staleže rib

Člen 14

Zbiranje in zagotavljanje podatkov ter sodelovanje pri znanstvenih raziskavah

1. Države zagotovijo, da plovila po njihovo zastavo posredujejo podatke, ki bi jih lahko potrebovali pri izpolnjevanju obveznosti, izhajajočih iz tega sporazuma. Zato države v skladu s Prilogo I:

- (a) zbirajo in si izmenjujejo znanstvene, tehnične in statistične podatke glede ribištva čezconskih staležev rib in izrazito selivskih staležev rib;
- (b) zagotovijo, da so zbrani podatki dovolj podrobni za učinkovito oceno staležev ter da so zagotovljeni pravočasno za izpolnjevanje zahtev podobmočnih ali območnih ribiških upravljavskih organizacij ali dogovorov, in
- (c) sprejmejo ustrezne ukrepe za preverjanje točnosti teh podatkov.

2. Države sodelujejo, bodisi neposredno bodisi prek podobmočnih ali območnih ribiških upravljavskih organizacij ali dogovorov:

- (a) pri dogovarjanju glede opredelitve podatkov in oblike, v kateri jih je treba zagotoviti takšnim organizacijam ali dogovorom, upoštevajoč naravo staležev in ribištEV teh staležev, in

- (b) pri razvijanju in skupni uporabi analitskih metod in metodologij ocenjevanja staležev, s čimer bi izboljšali ukrepe ohranjanja in upravljanja čezconskih staležev rib in izrazito selivskih staležev rib.

3. V skladu z delom XIII Konvencije države sodelujejo, bodisi neposredno bodisi prek pristojnih mednarodnih organizacij, pri krepitvi znanstvenoraziskovalnih zmogljivosti na področju ribištva in spodbujajo znanstvene raziskave, povezane z ohranjanjem in upravljanjem čezconskih staležev in izrazito selivskih staležev rib v skupno korist. Zato država ali pristojna mednarodna organizacija, ki izvaja takšno raziskavo zunaj območij nacionalne jurisdikcije, dejavno spodbuja objavo in razširjanje vsem zainteresiranim državam rezultatov navedene raziskave in podatkov glede njenih ciljev in metod ter, kolikor je izvedljivo, omogoča sodelovanje znanstvenikov iz navedenih državah v takšni raziskavi.

Člen 15

Zaprta in polzaprta morja

Pri izvajanju tega sporazuma v zaprtih ali polzaprtih morjih države upoštevajo naravne značilnosti navedenega morja ter delujejo tudi skladno z delom IX Konvencije in drugih ustreznih določb Konvencije.

Člen 16

Območja odprtih morij, ki so popolnoma obkrožena z območjem nacionalne jurisdikcije ene države

1. Države, ki lovijo čezconске staleže rib ali izrazito selivske staleže rib na območju odprtega morja, ki je popolnoma obkroženo z območjem nacionalne jurisdikcije ene države, sodeluje pri izoblikovanju ukrepov ohranjanja in upravljanja za navedene staleže na odprtem morju. Ob upoštevanju naravnih značilnosti območja države v skladu s členom 7 posvetijo posebno pozornost izoblikovanju ustreznih ukrepov ohranjanja in upravljanja za takšne staleže. Ukrepi, sprejeti za odprto morje, upoštevajo pravice, dolžnosti in interese obalnih držav, izhajajočih iz Konvencije, temeljijo na najboljših razpoložljivih znanstvenih dokazih in upoštevajo tudi vse ukrepe ohranjanja in upravljanja, ki so jih obalne države sprejele in jih uporabljajo v območjih nacionalne jurisdikcije za enake staleže v skladu s členom 61 Konvencije. Države se tudi sporazumejo glede ukrepov za spremljanje, nadzor, opazovanje in izvajanje, s čimer zagotovijo skladnost z ukrepi ohranjanja in upravljanja za odprto morje.

2. V skladu s členom 8 države delujejo v dobri veri in si vsestransko prizadevajo, da se nemudoma sporazumejo glede uporabe ukrepov ohranjanja in upravljanja pri izvajanju ribolova v območju iz odstavka 1. Če se zadevne ribiške države in obalna država ne morejo sporazumeti glede takšnih ukrepov v razum-

nem roku, ob upoštevanju odstavka 1 uporabijo člen 7(4)(5) in (6), ki se nanaša na začasne ureditve ali ukrepe. Do izoblikovanja takšnih začasnih ureditev ali ukrepov zadevne države sprejmejo ukrepe za plovila pod njihovo zastavo, s čimer preprečijo njihovo sodelovanje v ribištvi, ki bi lahko oslabilo zadevne staleže.

DEL IV

NEČLANICE IN NEUDELEŽENKE

Člen 17

Nečlanice organizacij in neudeleženske v dogovorih

1. Država, ki ni članica podobmočne ali območne ribiške upravljavske organizacije ali ne sodeluje v podobmočnem ali območnem dogovoru za področje ribištva in ki se ni drugače sporazumela za uporabo ukrepov ohranjanja in upravljanja, izoblikovanih v okviru take organizacije ali dogovora, ni razrešena obveznosti sodelovanja v skladu s Konvencijo in tem sporazumom pri ohranjanju in upravljanju ustreznih čezconskih staležev rib in izrazito selivskih staležev rib

2. Takšna država ne dovoli plovilom, ki plujejo pod njeno zastavo, udeležbe v ribolovu čezconskih staležev rib in izrazito selivskih staležev rib, za katere veljajo ukrepi ohranjanja in upravljanja, izoblikovani v okviru takšne organizacije ali dogovora.

3. Države, ki so članice podobmočne ali območne ribiške upravljavske organizacije ali ki sodelujejo v dogovoru za področje ribištva, posamezno ali skupaj zaprosijo ribiške subjekte iz člena 1(3), ki imajo ribiška plovila v ustreznem območju, da polno sodelujejo s takšno organizacijo ali dogovorom pri izvajanju izoblikovanih ukrepov ohranjanja in upravljanja, pri čemer si prizadevajo za kar najširšo dejansko uporabo teh ukrepov v ribištvi v zadevnem območju. Takšni ribiški subjekti uživajo pravice iz sodelovanja v ribištvi, sorazmerne z njihovo zavezo, da bodo ravnali v skladu z ukrepi ohranjanja in upravljanja za te staleže.

4. Države članice takšne organizacije ali udeleženske v takšnem dogovoru si izmenjujejo podatke glede aktivnosti ribiških plovil pod zastavo držav, ki niso niti članice organizacije niti udeleženske dogovorov in ki lovijo zadevne staleže. Sprejmejo ukrepe, skladne s tem sporazumom in mednarodnim pravom, za preprečevanje aktivnosti plovil, ki slabijo učinkovitost podobmočnih ali območnih ukrepov ohranjanja in upravljanja.

DEL V

DOLŽNOSTI DRŽAVE ZASTAVE

Člen 18

Dolžnosti države zastave

1. Država, katere plovila lovijo na odprtem morju, sprejme ukrepe, s katerimi se po potrebi zagotavlja, da plovila pod njeno zastavo delujejo v skladu s podobmočnimi ali območnimi ukrepi ohranjanja in upravljanja in da ta plovila ne sodelujejo v kakršnikoli aktivnosti, ki slabi učinkovitost takšnih ukrepov.

2. Država dovoli uporabo plovil pod njeno zastavo za ribolov na odprtem morju, le kadar lahko učinkovito izpolnjuje svoje obveznosti glede teh plovil, izhajajočih iz Konvencije in tega sporazuma.

3. Ukrepi, ki jih mora država sprejeti za plovila pod njeno zastavo, vključujejo:

(a) nadzor takšnih plovil na odprtem morju prek dovoljenj za gospodarski ribolov, pooblastil ali posebnih dovoljenj, v skladu z vsemi veljavnimi postopki, dogovorjenimi na podobmočni, območni ali globalni ravni;

(b) oblikovanje pravil:

(i) za določanje pogojev na dovoljenju, pooblastilu ali posebnemu dovoljenju, ki omogočajo izpolnjevanje vseh podobmočnih, območnih ali globalnih obveznosti države zastave,

(ii) za prepoved ribolova na odprtem morju s plovili, ki nimajo ustreznih dovoljenj ali pooblastil za ribolov, ali ribolova na odprtem morju s plovili, ki odstopa od pogojev na dovoljenju, pooblastilu ali posebnem dovoljenju,

- (iii) za zahtevo, da morajo plovila, ki lovijo na odprtem morju, vedno imeti na krovu dovoljenje, pooblastilo ali posebno dovoljenje in da ga morajo predložiti na zahtevo inšpektorja ali druge pooblaščen osebe,
 - (iv) za zagotavljanje, da plovila pod njeno zastavo ne lovijo nedovoljeno v območjih nacionalne jurisdikcije drugih držav;
 - (c) izdelavo nacionalne evidence ribiških plovil z pooblastilom za ribolov na odprtem morju in zagotavljanje dostopa do podatkov v navedeni evidenci na zahtevo neposredno zainteresiranih držav, upoštevajoč vse zakone države zastave glede objave takšnih informacij;
 - (d) zahteve po označevanju ribiških plovil in ribolovnega orodja za identifikacijo v skladu z enotnimi in mednarodno priznanimi sistemi za označevanje plovil in orodja, kakor so Standardne specifikacije Organizacije za prehrano in kmetijstvo Združenih narodov za označevanje in identifikacijo ribiških plovil;
 - (e) zahteve po zapisovanju in pravočasnem poročanju o položaju plovila, ulovu ciljnih in neciljnih vrst, ribolovnem naporu in drugih ustreznih ribiških podatkih v skladu s podobmočnimi, območnimi in globalnimi standardi za zbiranje takšnih podatkov;
 - (f) zahteve po preverjanju ulova ciljnih in neciljnih vrst s sredstvi, kakor so programi opazovanja, sistemi inšpekcij, poročila o iztovarjanju, nadzor pretovarjanja in spremljanje iztovorjenih ulovov ter tržna statistika;
 - (g) spremljanje, nadzor in opazovanje takšnih plovil, njihovega ribolova in z njim povezanih aktivnosti, med drugim:
 - (i) izvajanje nacionalnih sistemov inšpekcij ter podobmočnih in območnih sistemov za sodelovanje pri izvajanju v skladu s členi 21 in 22, vključno z zahtevami za takšna plovila, da dovolijo dostop pravilno pooblaščenim inšpektorjem iz drugih držav,
 - (ii) izvajanja nacionalnih programov opazovanja ter podobmočnih in območnih programov opazovanja, v katerih sodeluje država zastave, vključno z zahtevami za takšna plovila, da dovolijo dostop opazovalcem iz drugih držav zaradi izvajanja nalog, dogovorjenih v okviru programov,
 - (iii) razvoja in uporabe sistema za spremljanje plovil, vključno z, če je to primerno, satelitskimi sistemi prenosa, v skladu z vsemi nacionalnimi programi in programi, ki so bili območno ali globalno dogovorjeni med zadevnimi državami;
 - (h) urejanje pretovarjanja na odprtem morju zaradi zagotavljanja, da učinkovitost ukrepov ohranjanja in upravljanja ni oslABLJENA;
 - (i) urejanje ribiške aktivnosti zaradi zagotavljanja skladnosti s podobmočnimi, območnimi in globalnimi ukrepi, vključno s tistimi, ki so namenjeni zmanjšanju ulova neciljnih vrst.
4. Kadar se izvaja podobmočno, območno ali globalno dogovorjeni sistem spremljanja, nadzora in opazovanja, države zagotovijo, da so ukrepi, ki jih nalagajo plovilom pod njihovo zastavo, skladni z navedenim sistemom.

DEL VI

SKLADNOST IN IZVAJANJE

Člen 19

Skladnost in izvajanje s strani države zastave

1. Država zagotovi skladnost plovil po njeno zastavo s podobmočnimi in območnimi ukrepi ohranjanja in upravljanja za čezconske staleže rib ali izrazito selivske staleže rib. V ta namen država:
- (a) izvaja takšne ukrepe ne glede na kraj kršitve;
 - (b) nemudoma in popolnoma razišče vse domnevne kršitve podobmočnih ali območnih ukrepov ohranjanja in upravljanja, kar lahko vključuje fizični pregled zadevnega plovila, ter
 - (c) zahteva od vseh plovil pod njeno zastavo, da obveščajo preiskovalni organ o položaju plovila, ulovu, ribolovnem orodju, ribolovu in z njim povezanih delovanjih na območju domnevne kršitve;
 - (d) če je prepričana, da obstajajo zadostni dokazi glede domnevne kršitve, predloži primer svojim oblastem zaradi takojšnje sprožitve postopka v skladu z njenimi zakoni in, kjer je to primerno, zadrži zadevno plovilo;

(e) zagotovi, da plovilo, za katero je bilo v skladu z njenimi zakoni ugotovljeno, da je bilo vpleteno v resno kršitev takšnih ukrepov, ne sodeluje v ribolovu na odprtem morju, dokler niso izvršene vse kazni, ki jih je država zastave naložila za kršitev.

2. Vse preiskave in sodni procesi se izvedejo kar najhitreje. Kazni, ki se uporabljajo za kršitve, so primerno stroge, da učinkovito zagotovijo skladnost in odvračajo od kršitev, kjerkoli se pojavljajo, in kršiteljem odvzamejo ugodnosti, ki izvirajo iz nezakonite dejavnosti. Ukrepi, ki se uporabljajo za poveljnike in druge častnike na ribolovnem plovilu, vključujejo določbe, ki med drugim omogočajo zavrnitev, odvzem ali začasni odvzem dovoljenja za opravljanje nalog poveljnika ali častnika na takšnih plovilih.

Člen 20

Mednarodno sodelovanje pri izvajanju

1. Države sodelujejo, bodisi neposredno bodisi prek podobmočnih ali območnih ribiških upravljalnih organizacij ali dogovorov, zaradi zagotavljanja skladnosti s podobmočnimi ali območnimi ukrepi ohranjanja in upravljanja ter njihovega izvajanja.

2. Država zastave, ki opravlja preiskavo domnevne kršitve ukrepov ohranjanja in upravljanja za čezconske staleže rib in izrazito selivske staleže rib, lahko zaprosi za pomoč katero koli drugo državo, katere sodelovanje lahko koristi pri opravljanju navedene preiskave. Vse države si prizadevajo izpolniti razumne zahteve države zastave v zvezi s takšnimi raziskavami.

3. Država zastave lahko uvede take preiskave neposredno, v sodelovanju z drugimi zainteresiranimi državami ali prek ustrezne podobmočne ali območne ribiške upravljalne organizacije ali dogovora. Podatke o napredovanju ali izidu preiskav se zagotovi vsem državam, ki jih domnevna kršitev prizadeva ali ki se zanimajo zanjo.

4. Države si medsebojno pomagajo pri identifikaciji plovil, ki naj bi bila po poročanju udeležena v aktivnostih, ki slabijo učinkovitost podobmočnih, območnih ali globalnih ukrepov ohranjanja in upravljanja.

5. Države v obsegu, kolikor jim dovoljujejo nacionalni zakoni in drugi predpisi, oblikujejo ureditev, ki omogoča, da imajo organi kazenskega pregona v drugih državah na voljo dokaze glede domnevnih kršitev takšnih ukrepov.

6. Kadar obstaja razlog za utemeljen sum, da je bilo plovilo na odprtem morju udeleženo v nedovoljenem ribolovu znotraj

območja pod jurisdikcijo obalne države, država zastave navedenega plovila na prošnjo zadevne obalne države nemudoma in temeljito razišče zadevo. Država zastave sodeluje z obalno državo pri sprejemu inšpekcijskih ukrepov za take primere in lahko pooblasti ustrezne organe obalne države, da se vkrcajo in pregledajo plovilo na odprtem morju. Ta odstavek ne vpliva na člen 111 Konvencije.

7. Države pogodbenice, ki so članice podobmočne ali območne ribiške upravljalne organizacije ali so udeležene v podobmočnem ali območnem upravljalnem dogovoru za področje ribištva, lahko ukrepajo v skladu z mednarodnim pravom, vključno z zatekanjem k podobmočnim ali območnim postopkom, izoblikovanim za ta namen, da bi odvrnile plovila, udeležena v aktivnostih, ki slabijo učinkovitost ukrepov ohranjanja in upravljanja, izoblikovanih v okviru navedene organizacije ali dogovora, ali jih kršijo kako drugače, od ribolova na odprtem morju v podobmočju ali območju, dokler primerno ne ukrepa država zastave.

Člen 21

Podobmočno in območno sodelovanje pri izvajanju

1. V vseh območjih odprtega morja, ki jih pokriva podobmočna ali območna ribiška upravljalna organizacija ali dogovor, se lahko država pogodbenica, ki je članica takšne organizacije ali udeleženka v takšnem dogovoru, prek svojih pravilno pooblaščenih inšpektorjev vkrca in v skladu z odstavkom 2 pregleda ribiška plovila pod zastavo druge države pogodbenice tega sporazuma, ne glede na to, ali je ta država pogodbenica tudi članica organizacije ali udeleženka pri dogovoru, s čimer se zagotovi skladnost z ukrepi ohranjanja in upravljanja za čezconske staleže rib ali izrazito selivske staleže rib, ki so bili izoblikovani v okviru navedene organizacije ali dogovora.

2. Države prek podobmočnih ali območnih ribiških upravljalnih organizacij ali dogovorov določijo postopke za vkrcanje in preglede v skladu z odstavkom 1 ter postopke za izvajanje drugih določb v tem členu. Takšni postopki so skladni s tem členom in osnovnimi postopki, določenimi v členu 22, in ne zapostavljajo nečlanice organizacije ali neudeleženk v dogovoru. Vkrcanje in pregled ter vsi naknadni inšpekcijski ukrepi se izvedejo v skladu s takšnimi postopki. Države primerno obvestijo javnost o postopkih, določenih v skladu s tem odstavkom.

3. Če v dveh letih po sprejetju tega sporazuma katera koli organizacija ali dogovor ne določi takšnih postopkov, se vkrcanje in pregledi v skladu z odstavkom 1, kakor tudi vsi naknadni

inšpekcijski ukrepi, pred sprejetjem takšnih postopkov izvedejo v skladu s tem členom in osnovnimi postopki, določenimi v členu 22.

4. Pred ukrepanjem v skladu s tem členom država, ki izvaja nadzor, bodisi neposredno bodisi prek ustrezne podobmočne ali območne ribiške upravljalvske organizacije ali dogovora, obvesti vse države, katerih plovila lovijo na odprtem morju v podobmočju ali območju, o obliki identifikacije, izdane njihovim pravilno pooblaščenim inšpektorjem. Plovila, uporabljena za vkrcanje in preglede, so jasno označena in razpoznavna, da so v službi vlade. Ko država postane pogodbenica tega sporazuma, določi ustrezen organ za prejetje obvestil v skladu s tem členom in primerno obvesti javnost o taki določitvi prek ustrezne podobmočne ali območne ribiške upravljalvske organizacije ali dogovora.

5. Če po vkrcanju in pregledu obstajajo razlogi za upravičen sum, da je bilo plovilo udeleženo v katerikoli aktivnosti, ki je v nasprotju z ukrepi ohranjanja in upravljanja iz člena 1, država inšpekcije, kjer je to primerno, zaščiti dokaze in hitro obvesti državo zastave o domnevni kršitvi.

6. Država zastave se odzove na obvestilo iz člena 5 v treh delovnih dneh po njegovem prejemu, ali v drugem takšnem roku, kakor se ga lahko prepíše s postopki, določenimi v skladu s členom 2, in tudi:

(a) nemudoma izpolni svoje obveznosti iz člena 19, da razišče in, če to potrjuje dokazi, sprejme inšpekcijske ukrepe v zvezi s plovilom, pri čemer hitro obvesti državo inšpekcije o rezultatih preiskave in vseh sprejetih inšpekcijskih ukrepih; ali

(b) pooblasti državo inšpekcije, da izvede raziskavo.

7. Kadar država zastave pooblasti državo inšpekcije, da razišče domnevno kršitev, država inšpekcije nemudoma sporoči rezultate navedene raziskave državi zastave. Država zastave, če to potrjuje dokazi, izpolni svojo obveznost uvedbe inšpekcijskih ukrepov za plovilo. Druga možnost je, da lahko država zastave pooblasti državo inšpekcije za sprejem takšnih inšpekcijskih ukrepov, kakor jih lahko država zastave opredeli za plovilo v skladu s pravicami in obveznostmi države zastave, izhajajočimi iz tega sporazuma.

8. Kadar po vkrcanju in pregledu obstajajo razlogi za upravičen sum, da je plovilo izvedlo hujšo kršitev, in se država zastave bodisi ni odzvala ali ni sprejela ukrepov, kakor je zahtevano v odstavkih 6 ali 7, inšpektorji lahko ostanejo na krovu in zaščitijo dokaze ter lahko zahtevajo od poveljnika, da jim pomaga pri nadaljnjih

preiskavi, v okviru katere lahko, če je to primerno, nemudoma odpeljejo plovilo v najbližje primerno pristanišče ali v katero drugo takšno pristanišče, ki se ga lahko opredeli s postopki, izdelanimi v skladu s členom 2. Država inšpekcije nemudoma obvesti državo zastave o imenu pristanišča, v katerega mora pluti plovilo. Država inšpekcije in država zastave in, če je to primerno, država pristanišča naredijo vse, kar je treba, da zagotovijo dobro počutje posadke, ne glede na nacionalno pripadnost njenih članov.

9. Država inšpekcije obvesti državo zastave in ustrezno organizacijo ali udeležence ustreznega dogovora o rezultatih vseh nadaljnjih raziskav.

10. Država inšpekcije zahteva od svojih inšpektorjev, da upoštevajo splošno priznane mednarodne predpise, postopke in prakse, ki se nanašajo na varnost plovila in posadke, kar najbolj zmanjšajo motenje ribolova in se, kolikor je to izvedljivo, izogibajo ukrepom, ki bi negativno vplivali na kakovost ulova na krovu. Država inšpekcije zagotovi takšno izvedbo vkrcanja in pregleda, da pri tem ne gre za nadlegovanje nobenega ribiškega plovila.

11. Za namene tega člena hujša kršitev pomeni:

(a) ribolov brez veljavnega dovoljenja, pooblastila ali posebnega dovoljenja, ki jih je država zastave izdala v skladu s členom 18(3)(a);

(b) opustitev vodenja točnih evidenc o ulovu in z njim povezanih podatkov, kakor je zahtevano v okviru ustrezne podobmočne ali območne ribiške upravljalvske organizacije ali dogovora, ali hujše napačno poročanje o ulovu, ki je v nasprotju z zahtevami takšne organizacije ali dogovora za poročanje o ulovu;

(c) ribolov v zaprtem območju, ribolov v nelovni dobi ali ribolov brez kvote, določene v okviru podobmočne ali območne ribiške upravljalvske organizacije ali dogovora, ali po tem, ko je bila dosežena;

(d) ribolov, usmerjen v stalež, za katerega velja moratorij ali za katerega je prepovedan ribolov;

(e) uporabo prepovedanega ribolovnega orodja;

(f) ponarejanje ali prikrivanje označb, identitete ali registracije ribiškega plovila;

(g) prikrivanje, nedovoljeno spreminjanje ali uničenje dokazov, povezanih s preiskavo;

(h) večkratne kršitve, ki skupaj pomenijo hujše neupoštevanje ukrepov ohranjanja in upravljanja; ali

- (i) druge takšne kršitve, kakor so lahko opredeljene v postopkih, oblikovanih v okviru podobmočne ali območne ribiške upravljavske organizacije ali dogovora.

12. Ne glede na preostale določbe tega člena lahko država zastave kadarkoli ukrepa, da bi izpolnila svoje obveznosti iz člena 19 v zvezi z domnevno kršitvijo. Kadar plovilo vodi država inšpekcije, država inšpekcije na zahtevo države zastave prepusti plovilo državi zastave, skupaj s popolnimi podatki o poteku in izidu svoje raziskave.

13. Ta člen je brez vpliva na pravico države zastave, da ukrepa, vključno s postopki za izrek kazni v skladu z njeno zakonodajo.

14. Ta člen se s potrebnimi spremembami uporablja za vkrcanje in preglede s strani države pogodbenice, ki je članica območne ali podobmočne ribiške upravljavske organizacije ali udeleženka v podobmočnem ali območnem dogovoru za področje ribištva in ki ima razloge za upravičen sum, da je plovilo, ki pluje pod zastavo druge države pogodbenice, sodelovalo v kakršnikoli aktivnosti, ki je v nasprotju z ustreznimi ukrepi ohranjanja in upravljanja iz člena 1, na odprtem morju, ki ga pokriva takšna organizacija ali dogovor, in da je to plovilo potem, v okviru istega ribiškega potovanja, vstopilo v območje nacionalne jurisdikcije države inšpekcije.

15. Kadar je bil v okviru podobmočne ali območne ribiške upravljavske organizacije ali dogovora izoblikovan alternativni mehanizem, ki učinkovito izpolnjuje obveznosti članic ali udeleženk, izhajajoče iz tega sporazuma, za zagotovitev skladnosti z ukrepi ohranjanja in upravljanja, izdelanimi v okviru te organizacije ali dogovora, se lahko članice takšne organizacije ali udeleženke takšnega dogovora v okviru medsebojnih pravnih razmerij lahko dogovorijo za omejitev uporabe člena 1 za ukrepe ohranjanja in upravljanja, ki so bili izdelani za ustrezno območje odprtega morja.

16. Ukrepi držav, ki niso država zastave, za plovila, udeležena v aktivnostih, ki so v nasprotju s podobmočnimi ali območnimi ukrepi ohranjanja in upravljanja, so sorazmerni z resnostjo kršitve.

17. Kadar obstaja razlog za utemeljen sum, da je ribiško plovilo na odprtem morju brez pripadnosti državi, se lahko država vkrcja in pregleda plovilo. V upravičenih primerih država lahko ukrepa v skladu z mednarodnim pravom.

18. Državam se lahko pripiše škoda ali izguba, nastala zaradi ukrepov, sprejetih v skladu s tem členom, če so taki ukrepi nezakoniti ali presega razumno zahtevane ukrepe glede na razpoložljive podatke za izvajanje določb tega člena.

Člen 22

Osnovni postopki za vkrcanje in pregled v skladu s členom 21

1. Država inšpekcije zagotovi, da njeni pravilno pooblašteni inšpektorji:

- (a) poveljniku plovila predložijo poverilnice in priskrbijo kopijo besedila ustreznih ukrepov ohranjanja in upravljanja ali pravil in uredb, ki v skladu z navedenimi ukrepi veljajo na zadevnem odprtem morju;
- (b) ob vkrcanju in pregledu pošljejo obvestilo državi zastave;
- (c) med vkrcanjem in pregledom ne ovirajo poveljnikove sposobnosti za komunikacijo z organi države zastave;
- (d) poveljniku in organom države zastave zagotovijo kopijo poročila o vkrcanju in pregledu, v katerem so zabeležene vse pripombe ali izjave, ki jih poveljnik želi vključiti v poročilo;
- (e) plovilo zapustijo takoj po koncu pregleda, če ne najdejo dokaza o hujši kršitvi; in
- (f) skušajo preprečiti uporabo sile, razen če se z njo zagotavlja varnost inšpektorjev, in še to le do stopnje, potrebne za ta namen, in če se inšpektorje ovira pri izvajanju njihovih dolžnosti. Stopnja uporabljenih sile ne presega razumno zahtevane glede na okoliščine.

2. Pravilno pooblašteni inšpektorji države inšpekcije so pooblašteni za pregled plovila, njegovega dovoljenja, orodja, evidenc, objektov in naprav, rib in ribiških proizvodov in vseh ustreznih dokumentov, potrebnih za preverjanje skladnosti z ustreznimi ukrepi ohranjanja in upravljanja.

3. Država zastave zagotovi, da poveljniki plovil:

- (a) sprejmejo in omogočijo hitro in varno vkrcanje inšpektorjev;
- (b) sodelujejo in pomagajo pri pregledu plovila, izvedenem v skladu s temi postopki;
- (c) ne ovirajo, ustrahujejo inšpektorjev in jih ne motijo pri opravljanju dolžnosti;
- (d) dovolijo inšpektorjem, da med vkrcanjem in pregledom komunicirajo z organi države zastave in države inšpekcije;
- (e) inšpektorjem ustvarijo sprejemljive možnosti, vključno z, kjer je to primerno, hrano in nastanitvijo;
- (f) omogočijo varno izkrcanje inšpektorjev.

4. Če poveljnik plovila noče dovoliti vkrcanja in pregleda v skladu s tem členom in členom 21, država zastave, razen če je treba glede na okoliščine v skladu s splošno sprejetimi mednarodnimi uredbami, postopki in praksami, ki se nanašajo na pomorsko varnost, odložiti vkrcanje in pregled, odredi poveljniku plovila, da nemudoma dovoli vkrcanje in pregled, in če poveljnik ne upošteva takšne odredbe, začasno ukine pooblastilo za ribolov in odredi poveljniku, naj se nemudoma vrne v pristanišče. Država zastave svetuje državi inšpekcije glede ukrepov, ki jih je sprejela v okoliščinah iz tega odstavka.

Člen 23

Ukrepi države pristanišča

1. Država pristanišča ima pravico in dolžnost sprejeti ukrepe v skladu z mednarodnim pravom, s katerimi spodbuja učinkovitost

podobmočnih, območnih in globalnih ukrepov ohranjanja in upravljanja. Pri sprejemanju takšnih ukrepov država pristanišča niti formalno niti dejansko ne zastavlja plovil nobene države.

2. Država pristanišča lahko med drugim pregleda dokumente, ribolovno orodje in ulov na krovu ribiških plovil, če so takšna plovila prostovoljno v njenih pristaniščih ali obalnih terminalih.

3. Države lahko sprejmejo pravila, ki pooblašajo ustrezne državne organe, da prepovejo izkrcanja in pretovarjanja, kadar je bilo ugotovljeno, da je bil ulov pridobljen na način, ki slabi učinkovitost podobmočnih, območnih in globalnih ukrepov ohranjanja in upravljanja na odprtem morju.

4. Nič v tem členu ne vpliva na uresničevanje suverenosti držav v pristaniščih na njihovem ozemlju v skladu z mednarodnim pravom.

DEL VII

ZAHTEVE DRŽAV V RAZVOJU

Člen 24

Priznavanje posebnih zahtev držav v razvoju

1. Države polno priznajo posebne zahteve držav v razvoju glede ohranjanja in upravljanja čezconskih staležev rib ali izrazito selivskih staležev rib ter razvoja ribištva teh staležev. Zato države, bodisi neposredno bodisi prek Programa ZN za razvoj, Organizacije ZN za prehrano in kmetijstvo in drugih specialnih agencij, Globalnega sklada za okolje, Komisije za trajnostni razvoj ter drugih ustreznih mednarodnih in območnih organizacij in teles, pomagajo državam v razvoju.

2. Pri izpolnjevanju dolžnosti sodelovanja pri izoblikovanju ukrepov ohranjanja in upravljanja za čezconске staleže rib ali izrazito selivske staleže rib države upoštevajo posebne zahteve držav v razvoju, zlasti:

(a) ranljivost držav v razvoju, ki so odvisne od izkoriščanja živih morskimi virov, vključno z izpolnjevanjem prehranskih zahtev njihovih populacij in njihovih delov;

(b) potrebo po izogibanju negativnim učinkom in zagotavljanje dostopa za male priobalne in priobalne ribiče ter ribičke,

kakor tudi domorodce v državah v razvoju, zlasti v majhnih otoških državah v razvoju;

(c) potrebo po zagotavljanju, da takšni ukrepi ne privedejo, bodisi posredno bodisi neposredno, do prenosa nesorazmernega bremena ohranjevalnih ukrepov na države v razvoju.

Člen 25

Oblike sodelovanja z državami v razvoju

1. Države sodelujejo, bodisi posredno bodisi prek podobmočnih, območnih ali globalnih organizacij:

(a) pri izboljšanju sposobnosti držav v razvoju, zlasti najmanj razvitih med njimi in majhnih otoških držav v razvoju, pri ohranjanju in upravljanju čezconskih staležev rib ali izrazito selivskih staležev rib ter pri razvijanju njihovih lastnih ribištev za te staleže;

(b) pri pomoči državam v razvoju, zlasti najmanj razvitim med njimi in majhnim otoškim državam v razvoju, da lahko sodelujejo pri ribištvu teh staležev na odprtem morju, vključno z omogočanjem dostopa do takšnih ribištev iz členov 5 in 11;

(c) pri omogočanju udeležbe držav v razvoju v podobmočnih ali območnih ribiških upravljaljskih organizacijah ali dogovorih.

2. Sodelovanje z državami v razvoju za namene, določene v tem členu, vključuje zagotavljanje finančne pomoči, pomoči, povezane z razvojem človeških virov, strokovne pomoči, prenos tehnologije, vključno s skupnimi podjetji, ter svetovanje in posvetovanje.

3. Takšna pomoč je med drugim usmerjena zlasti v:

- (a) izboljšano ohranjanje in upravljanje čezconskih staležev rib ali izrazito selivskih staležev rib z zbiranjem, sporočanjem, preverjanjem, izmenjavo in analizo podatkov o ribištvu ter s tem povezanih podatkov;
- (b) oceno staležev in znanstvene raziskave;
- (c) spremljanje, nadzor, opazovanje, skladnost in izvajanje, vključno z usposabljanjem ter vzpostavitvijo institucij in kadrov na lokalni ravni, razvojem in ustanovitvijo državnih in

območnih programov opazovanja ter dostopom do tehnoloških postopkov in opreme.

Člen 26

Posebna pomoč pri izvajanju tega sporazuma

1. Države sodelujejo pri ustanavljanju posebnih skladov za pomoč državam v razvoju pri izvajanju tega sporazuma, vključno s pomočjo državam v razvoju, da nosijo stroške, izhajajoče iz vseh postopkov za reševanje sporov, v katerih so lahko ena od strank.

2. Države in mednarodne organizacije naj pomagajo državam v razvoju pri ustanavljanju novih podobmočnih ali območnih ribiških upravljaljskih organizacij ali dogovorov ali pri krepitevi obstoječih organizacij ali dogovorov za ohranjanje in upravljanje čezconskih staležev rib ali izrazito selivskih staležev rib.

DEL VIII

MIRNO REŠEVANJE SPOROV

Člen 27

Obveznost reševanja sporov z mirnimi sredstvi

Države imajo obveznost poravnavanja medsebojne spore s pogajanjem, preiskavo, posredovanjem, spravo, arbitražo, sodno poravnavo, zatekanjem k regionalnim agencijam ali dogovorom ali z drugimi miroljubnimi sredstvi po lastni izbiri.

Člen 28

Preprečevanje sporov

Države sodelujejo, da bi tako preprečile spore. Zato se države dogovorijo glede učinkovitih in hitrih postopkov odločanja v okviru podobmočnih ali območnih ribiških upravljaljskih organizacij ali dogovorov in po potrebi okrepijo obstoječe postopke odločanja.

Člen 29

Strokovni spori

Kadar spor zadeva strokovno vprašanje, lahko zadevne države predložijo spor priložnostnemu strokovnemu svetu, ki so ga ustanovile. Svet se posvetuje z zadevnimi državami in si prizadeva za hitro rešitev spora brez zatekanja k obvezujočim postopkom za reševanje sporov.

Člen 30

Postopki za reševanje sporov

1. Določbe, ki se nanašajo na reševanje sporov, določene v delu XV Konvencije, se s potrebnimi spremembami uporabljajo za vse spore med državami pogodbenicami tega sporazuma glede razlage ali uporabe tega sporazuma, ne glede na to, ali so tudi pogodbenice Konvencije.

2. Določbe, ki se nanašajo na reševanje sporov, določene v delu XV Konvencije, se s potrebnimi spremembami uporabljajo za vse spore med državami pogodbenicami tega sporazuma glede razlage ali uporabe podobmočnega, območnega ali globalnega ribiškega sporazuma, ki se nanaša na čezconске staleže rib ali izrazito selivske staleže rib, katerega pogodbenice so, vključno z vsemi spori glede ohranjanja in upravljanja takšnih staležev, ne glede na to ali so tudi pogodbenice Konvencije.

3. Vsi postopki, ki jih je država pogodbenica tega sporazuma in Konvencije sprejela v skladu s členom 287 Konvencije, se uporabljajo za reševanje sporov iz tega dela, razen če ni navedena država pogodbenica pri podpisovanju, ratifikaciji tega sporazuma ali pristopanju k njemu, ali kadarkoli kasneje, sprejela drugačnega postopka za reševanje sporov iz tega dela v skladu s členom 287.

4. Država pogodbenica tega sporazuma, ki ni pogodbenica Konvencije, lahko pri podpisovanju, ratifikaciji tega sporazuma ali pristopanju k njemu, ali kadarkoli kasneje, s pisno deklaracijo svobodno izbira eno ali več sredstev za poravnavo sporov iz tega dela, določenih v členu 287(1) Konvencije. Člen 287 se uporablja za takšno deklaracijo, kakor tudi za vse spore, v katerih je ena

od strank takšna država in ki jih ne pokriva veljavna deklaracija. Za spravo in arbitražo v skladu s Prilogami V, VII in VIII h Konvenciji je takšna država upravičena do imenovanja sodnih posredovalcev, razsodnikov in strokovnjakov, ki jih mora vključiti na sezname za reševanje sporov iz tega dela iz člena 2 Priloge V, člena 2 Priloge VII in člena 2 Priloge VIII.

5. Vsa sodišča, ki jim je bil predložen spor iz tega dela, uporabljajo ustrezne določbe Konvencije, tega sporazuma in vseh ustreznih podobmočnih, območnih ali globalnih ribiških sporazumov, kakor tudi splošno sprejete standarde za ohranjanje in upravljanje živih morskih virov in druga pravila mednarodnega prava, združljiva s Konvencijo, za zagotavljanje ohranjanja zadevnih čezmorskih staležev rib ali izrazito selivskih staležev rib.

Člen 31

Začasni ukrepi

1. Pred poravnavo spora v skladu s tem delom si stranke v sporu vsestransko prizadevajo za uveljavljanje začasnih praktičnih rešitev.

2. Brez vpliva na člen 290 Konvencije lahko sodišče, ki mu je bil predložen spor iz tega dela, predpiše katere koli začasne ukrepe, ki se mu v okoliščinah zdijo primerni za ohranjanje pravic vseh strank v sporu ali preprečevanje škode na zadevnih staležih, kakor tudi v okoliščinah iz člena 7(5) in člena 16(2).

3. Pogodbenica tega sporazuma, ki ni pogodbenica Konvencije, lahko brez vpliva na člen 290(5) Konvencije razglasi, da Mednarodno sodišče za pomorsko pravo ni upravičeno do prepisovanja, spremembe ali preklica začasnih ukrepov brez privolitve takšne države.

Člen 32

Omejitve uporabe postopkov za reševanje sporov

Člen 297(3) Konvencije se uporablja tudi za ta sporazum.

DEL IX

NEPOGODBENICE TEGA SPORAZUMA

Člen 33

Nepogodbenice tega sporazuma

1. Države pogodbenice spodbujajo nepogodbenice tega sporazuma, da postanejo njegove pogodbenice ter sprejmejo zakone in druge predpise v skladu z njegovimi določbami.

2. Države pogodbenice sprejmejo ukrepe v skladu s tem sporazumom in mednarodnim pravom, da preprečijo aktivnosti plovil pod zastavo nepogodbenic, ki slabijo učinkovito izvajanje tega sporazuma.

DEL X

DOBRA VERA IN ZLORABA PRAVIC

Člen 34

Dobra vera in zloraba pravic

Države pogodbenice v dobri veri izpolnjujejo obveznosti, prevzete s tem sporazumom, in uveljavljajo pravice, priznane s tem sporazumom, tako da pri tem ne gre za zlorabo pravice.

DEL XI

ODGOVORNOST

Člen 35

Odgovornost

Države pogodbenice so v skladu z mednarodnim pravom odgovorne za škodo ali izgubo, ki se jim jo lahko pripiše v zvezi s tem sporazumom.

DEL XII

REVIZIJSKA KONFERENCA

Člen 36

Revizijska konferenca

1. Štiri leta po začetku veljavnosti tega sporazuma generalni sekretar Združenih narodov skliče konferenco za presojo učinkovitosti tega sporazuma pri zagotavljanju ohranjanja in upravljanja čezconskih staležev rib ali izrazito selivskih staležev rib. Generalni sekretar povabi na konferenco vse države pogodbenice ter vse države in subjekte, upravičene do tega, da postanejo pogodbenice tega sporazuma, kakor tudi medvladne in nevladne organizacije, ki so upravičene do sodelovanja kot opazovalke.

2. Na konferenci se pregleda in oceni ustreznost določb tega sporazuma in, če je to potrebno, predlaga sredstva za krepitev vsebine in metod izvajanja navedenih odločb, s čimer se doseže boljše odzivanje na vse stalne probleme pri ohranjanju in upravljanju čezconskih staležev rib ali izrazito selivskih staležev rib.

DEL XIII

KONČNE DOLOČBE

Člen 37

Podpis

Ta sporazum lahko podpišejo vse države in drugi subjekti iz člena 1(2)(b) in je na voljo za podpis na sedežu Združenih narodov 12 mesecev po 4. decembru 1995.

Člen 38

Ratifikacija

Ta sporazum lahko ratificirajo države in drugi subjekti iz člena 1(2)(b). Ratifikacijske listine hrani generalni sekretar Združenih narodov.

Člen 39

Pristop

K temu sporazumu lahko pristopijo države in drugi subjekti iz člena 1(2)(b). Listino o pristopu hrani generalni sekretar Združenih narodov.

Člen 40

Začetek veljavnosti

1. Ta sporazum začne veljati 30 dni po dnevu deponiranja 30. listine o ratifikaciji ali pristopu.

2. Za vsako državo ali subjekt, ki ratificira sporazum ali pristopi k njemu po deponiranju 30. listine o ratifikaciji ali pristopu, začne ta sporazum veljati 30. dan po deponiranju njegove listine o ratifikaciji ali pristopu.

Člen 41

Začasna uporaba

1. Ta sporazum uporablja začasno država ali subjekt, ki privoli v njegovo začasno uporabo tako, da o tem pisno obvesti depozitarja. Takšna začasna uporaba se začne z dnem prejema obvestila.

2. Začasna uporaba s strani države ali subjekta se konča z začetkom veljavnosti tega sporazuma za navedeno državo ali subjekt ali ob pisnem obvestilu depozitarju s strani te države ali subjekta glede namena, da prekine začasno uporabo.

Člen 42

Pridržki in izjeme

Ta sporazum ne priznava nikakršnih zadržkov in izjem.

Člen 43

Izjave

Člen 42 ne preprečuje državi ali subjektu, da pri podpisovanju, ratificiranju Sporazuma ali pristopanju k njemu, da izjave, kakorkoli že so oblikovane ali poimenovane, z namenom, med drugim, usklajevanja svojih zakonov in predpisov z določbami tega sporazuma, če takšne izjave nimajo namena izničenja ali spremembe pravnega učinka določb tega sporazuma pri njihovi uporabi za navedeno državo ali subjekt.

Člen 44

Razmerje do drugih sporazumov

1. Ta sporazum ne spreminja pravic in obveznosti držav pogodbenic, ki izhajajo iz drugih sporazumov, združljivih s tem sporazumom, in ki ne vplivajo na uživanje pravic drugih držav pogodbenic ali izpolnjevanje njihovih dolžnosti, izhajajočih iz tega sporazuma.

2. Dve ali več držav pogodbenic lahko sklene sporazume, ki spreminjajo ali začasno ukinjajo izvajanje določb tega sporazuma in ki se uporabljajo samo za njihove medsebojne odnose, če se takšni sporazumi ne nanašajo na odstopanje od določb, nezdržljivo z učinkovitim uresničevanjem cilja in namena tega sporazuma, in če takšni sporazumi poleg tega ne vplivajo na uporabo njegovih osnovnih načel in če določbe takšnih sporazumov ne zadevajo uživanja pravic drugih držav pogodbenic ali izpolnjevanja njihovih obveznosti, izhajajočih iz tega sporazuma.

3. Države pogodbenice, ki nameravajo skleniti sporazum iz dostavka 2, obvestijo druge države pogodbenice prek depozitarja tega sporazuma o svojem namenu, da sklenejo sporazum, ter o spremembi ali odložitvi izvajanja, ki ga to prinaša.

Člen 45

Sprememba

1. Država pogodbenica lahko prek pisnega sporočila, naslovljenega na generalnega sekretarja Združenih narodov,

predlaga spremembe tega sporazuma in zaprosi za sklic konference, na kateri bi proučili takšne predlagane spremembe. Generalni sekretar razpošlje to sporočilo vsem državam pogodbenicam. Če v šestih mesecih od datuma razpošiljanja sporočila najmanj polovica držav pogodbenic odgovori na prošnjo pozitivno, generalni sekretar skliče konferenco.

2. Postopek odločanja, ki se uporablja na amandmajski konferenci, sklicani v skladu z odstavkom 1, je enak tistemu, ki se uporablja na Konferenci Združenih narodov o čezcenskih staležih rib ali izrazito selivskih staležih rib, razen če se na konferenci ne odloči drugače. Na konferenci si je treba vsestransko prizadevati za dogovor glede vseh sprememb s konsenzom in o njih se ne glasuje, dokler niso izčrpani vsi naporji glede konsenza.

3. Ko se spremembe enkrat sprejme, so državam pogodbenicam na voljo za podpis na sedežu Združenih narodov še 12 mesecev po datumu sprejetja, razen če ni drugače določeno v sami spremembi.

4. Členi 38, 39, 47 in 50 se uporabljajo za vse spremembe tega sporazuma.

5. Spremembe tega sporazuma začnejo za države pogodbenice, ki jih ratificirajo ali pristopajo k njim, veljati na 30. dan po depozitu listin o ratifikaciji ali pristopu dveh tretjin držav pogodbenic. Zatem začne za vsako državo pogodbenico, ki ratificira spremembo ali pristopa k njej po depozitiranju zahtevanega števila takšnih listin, sprememba veljati 30. dan po depozitu njenih listin o ratifikaciji ali pristopu.

6. Sprememba lahko predvidi zahtevo po manjšem ali večjem številu ratifikacij ali pristopov, kakor je zahtevano v tem členu.

7. Država, ki postane pogodbenica tega sporazuma po začetku veljavnosti sprememb v skladu z odstavkom 5, če navedena država ne izrazi drugačnih namenov:

- se obravnava kot pogodbenica tako spremenjenega sporazuma;
- se obravnava kot pogodbenica nespremenjenega sporazuma v odnosu do vsake države pogodbenice, ki je sprememba ne zavezuje.

Člen 46

Odpoved

1. Država pogodbenica se lahko s pisnim obvestilom, naslovljenim na generalnega sekretarja Združenih narodov, odpove temu sporazumu in lahko navede svoje razloge. Če razlogov ne navede, to ne vpliva na veljavnost odpovedi. Odpoved začne veljati eno leto po datumu sprejema obvestila, razen če v obvestilu ni naveden poznejši datum.

2. Odpoved nikakor ne vpliva na obveznost katere koli države pogodbenice izpolnjevanja vseh obvez iz tega sporazuma, ki bi jih morala izpolnjevati po mednarodnem pravu ne glede na ta sporazum.

Člen 47

Udeležba mednarodnih organizacij

1. Kadar mednarodna organizacija iz člena 1 Priloge IX h Konvenciji ni usposobljena za vse zadeve, ki jih ureja ta sporazum, se Priloga IX h Konvenciji uporablja s potrebnimi spremembami za udeležbo takšne mednarodne organizacije v tem sporazumu, ne uporabljajo pa se naslednje določbe navedene priloge:

(a) člen 2, prvi stavek;

(b) člen 3(1).

2. Kadar je mednarodna organizacija iz člena 1 Priloge IX h Konvenciji usposobljena za vse zadeve, ki jih ureja ta sporazum, se za udeležbo takšne mednarodne organizacije v tem sporazumu uporabljajo naslednje določbe:

(a) pri podpisu ali pristopu takšna mednarodna organizacija poda izjavo, v kateri zagotavlja:

(i) da je usposobljena za vse zadeve, ki jih ureja ta sporazum;

(ii) da zato njene države članice ne smejo postati države pogodbenice, kar ne velja za njihova območja, za katera mednarodna organizacija ni odgovorna;

(iii) da sprejema pravice in obveznosti podpisnic tega sporazuma;

(b) udeležba takšne mednarodne organizacije nikakor ne daje nobenih pravic iz tega sporazuma državam članicam mednarodne organizacije;

(c) pri križanju obveznosti mednarodne organizacije iz tega sporazuma in njenih obveznosti iz sporazuma o njeni ustanovitvi ali katerega koli akta, izhajajočega iz njega, prevladajo obveznosti iz tega sporazuma.

Člen 48

Priloge

1. Priloge so sestavni del tega sporazuma in, razen če ni izrecno predvideno drugače, sklicevanje na ta sporazum ali na katerega od njegovih delov vključuje tudi sklicevanje na priloge, ki se nanašajo nanj.

2. Države pogodbenice lahko včasih pregledajo priloge. Takšni pregledi temeljijo na znanstvenih in strokovnih obravnavah. Če je takšen pregled sprejet s soglasjem na sestanku držav pogodbenic, se ne glede na določbe iz člena 45 vključi v ta sporazum in začne veljati na dan njegovega sprejetja ali na kateri drugi dan, določen v pregledu. Če se pregled priloge ne sprejme sporazumno na takšnem sestanku, se uporabljajo postopki sprejemanja, določeni v členu 45.

Člen 49

Depozitar

Depozitar za ta sporazum in vse njegove spremembe ali preglede je generalni sekretar Združenih narodov.

Člen 50

Verodostojna besedila

Arabsko, kitajsko, angleško, francosko, rusko in špansko besedilo tega sporazuma so enako verodostojna.

Spodaj podpisani pooblaščenici, pravilno pooblaščenici za to, so podpisali ta sporazum v prisotnosti prič.

Na voljo za podpis v New Yorku na četrti dan decembra tisoč devetsto devetindevetdeset, v enem izvorniku v arabščini, kitajščini, angleščini, francoščini, ruščini in španščini.

Priloga I

STANDARDNE ZAHTEVE ZA ZBIRANJE IN SKUPNO UPORABO PODATKOV

Člen 1

Splošna načela

1. Pravočasno zbiranje, urejanje in analiza podatkov so nujni pogoji za učinkovito ohranjanje in upravljanje čezconskih staležev rib ali izrazito selivskih staležev rib. Zato so potrebni podatki o ribištvu teh staležev na odprtem morju in v območjih državne jurisdikcije, ki jih je treba zbirati in pripraviti tako, da omogočajo statistično smiselno analizo za namene ohranjanja in upravljanja ribolovnih virov. Ti podatki vključujejo statistiko o ulovu in ribiškem naporu ter druge podatke, povezane z ribištvom, kakor so podatki glede plovila in drugi podatki za standardiziranje ribiškega napora. Zbrani podatki naj zaobsegajo tudi neciljne in pridružene ali odvisne vrste. Vse podatke je treba preveriti, s čimer se zagotovi njihova točnost. Ohranja se zaupnost neagregatnih podatkov. Razširjanje podatkov je podvrženo pogojem, pod katerimi so bili pridobljeni.

2. Pomoč, vključno z usposabljanjem ter finančno in strokovno pomočjo, se zagotovi državam v razvoju za vzpostavljanje zmožnosti na področju ohranjanja in upravljanja živih morskih virov. Pomoč je namenjena predvsem krepitvi zmožnosti za zbiranje in preverjanje podatkov, programe opazovanja, analizo podatkov in raziskovalne projekte, ki podpirajo oceno staležev. Spodbujati je treba kar največjo vključenost znanstvenikov in upravljavcev iz države v razvoju v ohranjanje in upravljanje čezconskih staležev rib in izrazito selivskih staležev rib.

Člen 2

Načela zbiranja, urejanja in izmenjave podatkov

Pri določanju parametrov za zbiranje, urejanje in izmenjavo podatkov o ribolovnih delovanjih za čezconске staleže rib in izrazito selivske staleže rib je treba upoštevati naslednja splošna načela:

- (a) države naj zagotovijo, da se podatki o ribolovni aktivnosti plovil pod njihovo zastavo zbirajo glede na značilnosti posameznega načina ribolova (npr. vsak posamezen izvelek mreže, vsak met parangala in zaporne plavarice, vsak ulov z ribiško palico in vsak dan ribolova s panulo) in da so dovolj podrobni za učinkovito oceno staležev;
- (b) države naj zagotovijo, da se ribiški podatki preverijo s primernim sistemom;
- (c) države naj pripravijo podatke, povezane z ribištvom, in druge podporne znanstvene podatke ter jih v dogovorjeni obliki in pravočasno posredujejo ustrezni podobmočni ali območni ribiški upravljavski organizaciji ali dogovoru, če obstaja. Sicer naj države sodelujejo pri izmenjavi podatkov, bodisi neposredno ali prek drugačnih mehanizmov sodelovanja, za katere so se medsebojno sporazumele;
- (d) države naj se v okviru podobmočnih ali območnih ribiških upravljavskih organizacij ali dogovorov, ali kako drugače, dogovorijo glede opredelitve podatkov in oblike, v kateri jih je treba posredovati, v skladu s to prilogo in ob upoštevanju vrste staležev in ribištva teh staležev v območju. Takšne organizacije ali dogovori naj zaprosijo nečlanice ali neudeležence, da zagotovijo podatke glede ustreznih ribolovnih aktivnosti plovil pod njihovo zastavo;
- (e) takšne organizacije ali dogovori pripravijo podatke ter jih pravočasno in v dogovorjeni obliki dajo na voljo vsem zainteresiranim državam pod pogoji, izoblikovanimi v okviru organizacije ali dogovora; in
- (f) znanstveniki države zastave ter ustrezne podobmočne ali območne ribiške upravljavske organizacije ali dogovora naj analizirajo podatke posamezno ali skupaj, kakor je primerno.

Člen 3

Osnovni ribiški podatki

1. Države zbirajo in dajo na voljo ustrezni podobmočni ali območni ribiški upravljavski organizaciji ali dogovoru naslednje vrste dovolj natančnih podatkov, s čimer omogočijo učinkovito oceno staležev v skladu z dogovorjenimi postopki:

- (a) časovni raspored ulova ter statistika napora ribištva in flote;
- (b) celotni ulov, izražen v številu, nominalni masi ali obojem, po vrstah (ciljnih in neciljnih), kakor je primerno za vsako ribištvo. (Organizacija Združenih narodov za prehrano in kmetijstvo opredeljuje nominalno maso kot ustreznico žive mase iztovarjanj);
- (c) statistiko zavržkov, vključno z ocenami, kadar je to potrebno, izraženimi v številu ali nominalni masi po vrstah, kakor je primerno za vsako ribištvo;
- (d) statistika napora, primerna posameznemu načinu ribolova;
- (e) kraj, datum in čas ribolova ter druge statistične podatke o ribolovnem delovanju, kakor je primerno.

2. Države tudi zbirajo, kjer je primerno, in posredujejo ustrezni podobmočni ali območni ribiški upravljavski organizaciji ali dogovoru podatke, s katerimi podpirajo oceno staležev, vključno z:

- (a) sestavo ulova glede na dolžino, maso in spol;
- (b) drugimi biološkimi podatki, ki podpirajo oceno staležev, kakor so podatki o starosti, rasti, pridobivanju, porazdelitvi in identiteti staležev;
- (c) drugimi ustreznimi raziskavami, vključno s pregledi številčnosti, pregledi biomase, hidro-akustičnimi pregledi, raziskavami o okoljskih dejavnikih, ki vplivajo na velikost staležev, ter oceanografskimi in ekološkimi raziskavami.

Člen 4

Podatki o plovilu

1. Države naj zbirajo naslednje vrste podatkov v zvezi s plovili za standardizacijo sestave flote in ribolovno moč plovil ter za pretvarjanje med različnimi meritvami napora pri analizi ulova podatkov o naporu:

- (a) identifikacija plovila, zastava in pristanišče vpisa;
- (b) tip plovila;
- (c) specifikacije plovila (npr. konstrukcijski material, datum izdelave, registrska dolžina, bruto registrska tonaža, moč glavnih motorjev, zmogljivost skladiščenja in način skladiščenja ulova);
- (d) opis ribolovnega orodja (npr. vrste, specifikacije orodja in količina).

2. Država zastave zbere naslednje podatke:

- (a) pripomočki za plovbo in določanje položaja;
- (b) komunikacijska oprema in mednarodni radijski razpoznavni znak;
- (c) Število posadke.

Člen 5

Poročanje

Država zagotovi, da plovilo pod njeno zastavo pošlje svoji državni upravi za ribištvo in, kadar je tako dogovorjeno, ustrezni ribiški podobmočni ali območni upravljavski organizaciji ali dogovoru podatke iz ladijskega dnevnika o ulovu in naporu, vključno s podatki o ribolovnem delovanju na odprtem morju, in sicer dovolj pogosto, da ugotovi nacionalnim zahtevam ter območnim in mednarodnim obveznostim. Takšni podatki se pošiljajo, kadar je treba, prek radia, teleksa, faksa ali satelitskega prenosa ali prek drugih sredstev.

Člen 6

Preverjanje podatkov

Države ali, kjer je to primerno, podobmočne ali območne ribiške upravljavske organizacije ali dogovori naj izoblikujejo mehanizme za preverjanje podatkov, na primer:

- (a) preverjanje položaja prek sistema spremljanja plovil;
- (b) znanstvene programe opazovanja, s katerimi se spremlja ulov, napor, sestava ulova (ciljni in neciljni) ter druge podrobnosti ribolovnega delovanja;
- (c) poročila o potovanju plovila, iztovarjanjih in pretovarjanjih;
- (d) vzorčenje v pristanišču.

Člen 7

Izmenjava podatkov

1. Podatke, ki jih zberejo države zastave, je treba deliti z drugimi državami zastave ter ustreznimi obalnimi državami prek ustreznih podobmočnih ali območnih ribiških upravljavskih organizacij ali dogovorov. Takšne organizacije ali dogovori pripravijo podatke ter jih pravočasno in v dogovorjeni obliki dajo na voljo vsem zainteresiranim državam pod pogoji, določenimi v okviru organizacije ali dogovori, pri čemer ohranjajo zaupnost neagregatnih podatkov in, kolikor je to mogoče, razvijajo podatkovne sisteme, ki zagotavljajo zadovoljiv dostop do podatkov.
 2. Na globalni ravni naj zbiranje in razširjanje podatkov poteka prek Organizacije Združenih narodov za prehrano in kmetijstvo. Kjer ne obstaja podobmočna ali območna ribiška upravljavska organizacija ali dogovor, lahko navedena organizacija po dogovoru z zadevno državo opravlja enako nalogo na podobmočni ali območni ravni.
-

Priloga II

**SMERNICE ZA UPORABO PREVIDNOSTNIH REFERENČNIH TOČK PRI OHRANJANJU IN UPRAVLJANJU
ČEZCONSKIH STALEŽEV RIB IN IZRAZITO SELIVSKIH STALEŽEV RIB**

1. Previdnostna referenčna točka je ocenjena vrednost, izpeljana z dogovorjenim znanstvenim postopkom, ki ustreza državi vira in ribištva in ki se lahko uporablja kot vodilo pri upravljanju ribištva.
2. Uporabljati je treba dve vrsti previdnostnih referenčnih točk: referenčne točke ohranjanja ali mejne referenčne točke ter referenčne točke upravljanja ali ciljne referenčne točke. Mejne referenčne točke določijo meje, namenjene za zadrževanje ulova v območju varnih bioloških omejitev, v okviru katerih staleži lahko prinašajo največji trajnostni donos. Ciljne referenčne točke so namenjene zadovoljevanju ciljev upravljanja.
3. Previdnostne referenčne točke naj bodo prilagojene posameznim staležem ter naj med drugim upoštevajo njihovo reproduktivno sposobnost, sposobnost obnavljanja posameznega staleža ter značilnosti ribištva, ki izkorišča ta stalež, kakor tudi druge vire smrtnosti in večje vire negotovosti.
4. Strategije upravljanja si prizadevajo za ohranjanje ali obnovo populacij izkoriščanih staležev ter, kadar je to potrebno, povezanih in odvisnih vrst na ravneh, skladnih s prej dogovorjenimi previdnostnimi referenčnimi točkami. Takšne referenčne točke se uporabljajo za uvajanje predhodno dogovorjenih ukrepov ohranjanja in upravljanja. Strategije upravljanja vključujejo ukrepe, ki se jih lahko izvaja, ko se približa previdnostni referenčni točki.
5. Strategije upravljanja ribištva zagotovijo, da je tveganje za preseganje mejnih referenčnih točk zelo nizko. Če stalež pade pod mejno referenčno točko ali mu grozi, da bo padel pod mejno referenčno točko, je treba začeti izvajati ukrepe ohranjanja in upravljanja, ki omogočijo obnovo staleža. Strategije upravljanja ribištva zagotovijo, da ciljne referenčne točke v povprečju niso presežene.
6. Če so podatki za določanje referenčnih točk za določeno ribištvo pomanjkljivi ali jih ni, se določi začasna referenčna točka. Začasne referenčne točke se lahko določi po analogiji s podobnimi in bolje poznanimi staleži. V takšnih primerih je ribištvo podvrženo poostrenemu spremljanju, s čimer se zagotovi pregled začasnih referenčnih točk po pridobitvi boljših podatkov.
7. Ribolovna smrtnost, ki ustvari največji trajnostni donos, je treba obravnavati kot najnižji standard za mejne referenčne točke. Pri staležih, ki niso prelovljeni, strategije upravljanja ribištva zagotovijo, da ribolovna smrtnost ne preseže tiste, ki ustreza največjemu trajnostnemu donosu, in da biomasa ne pade pod predhodno določeno vrednost praga. Pri prelovljenih staležih se lahko biomasa, ki bi proizvedla največji trajnostni donos, uporablja za ciljno vrednost obnovitve.

PRILOGA B

Deklaracija o pristojnosti Evropske skupnosti glede zadev, ki jih ureja Sporazum o izvajanju določb Konvencije Združenih narodov o pomorskem pravu z dne 10. decembra 1982 in ki se nanašajo na ohranjanje in upravljanje čezconskih staležev rib in izrazito selivskih staležev rib

(Deklaracija izdelana v skladu s členom 47 Sporazuma)

1. Člen 47(1) Sporazuma o izvajanju določb Konvencije Združenih narodov o pomorskem pravu, ki se nanašajo na ohranjanje in upravljanje čezconskih staležev rib in izrazito selivskih staležev rib, določa, da se v primerih, ko mednarodna organizacija iz člena 1 Priloge IX h Konvenciji ni pristojna za vse zadeve, ki jih ureja Sporazum, za sodelovanje takšne mednarodne organizacije v sporazumu s potrebnimi spremembami uporablja Priloga IX h Konvenciji (z izjemo prvega stavka člena 2 in člena 3(1)).
2. Zdajšnje članice Skupnosti so Kraljevina Belgija, Kraljevina Danska, Zvezna republika Nemčija, Helenska republika, Kraljevina Španija, Republika Francija, Irska, Republika Italija, Veliko vojvodstvo Luksemburg, Kraljevina Nizozemska, Republika Avstrija, Republika Portugalska, Republika Finska, Kraljevina Švedska ter Združeno kraljestvo Velike Britanije in Severne Irske.
3. Sporazum o izvajanju določb Konvencije Združenih narodov o pomorskem pravu, ki se nanašajo na ohranjanje in upravljanje čezconskih staležev rib in izrazito selivskih staležev rib, se uporablja za pristojnosti, prenesene na Evropsko Skupnost, za ozemlja, na katerih se uporablja Pogodba o ustanovitvi Evropske skupnosti, in v skladu s pogoji, določenimi v navedeni Pogodbi, zlasti s členom 227 Pogodbe.
4. Ta deklaracija se ne uporablja za ozemlja držav članic, za katera navedena Pogodba ne velja, in ne vpliva na dejanja ali stališča, ki jih države članice v skladu s sporazumom lahko sprejmejo v imenu ter interesu navedenih ozemelj.

I. ZADEVE, ZA KATERE JE SKUPNOST IZRECNO PRISTOJNA

5. Skupnost opozarja, da so njene države članice nanjo prenesle pristojnost za ohranjanje in upravljanje živih morskih virov. Zato mora za to področje Skupnost sprejeti ustrezna pravila in uredbe (ki jih izvajajo države članice) in je pristojna za sklepanje zunanjih poslov s tretjimi državami ali pristojnimi organizacijami.

Ta pristojnost se uporablja za vode pod državno ribiško jurisdikcijo in za odprto morje.

6. Skupnost uživa regulativno pristojnost, ki jo mednarodno pravo podeljuje državi zastave plovila, za določanje ukrepov ohranjanja in upravljanja za morske ribolovne vire, ki se uporabljajo za plovila pod zastavo držav članic, in za zagotavljanje, da države članice sprejmejo določbe, ki omogočajo izvajanje navedenih ukrepov.
7. Kljub temu so ukrepi, ki se uporabljajo za poveljnike in druge častnike ribiških plovil, na primer za zavrnitev, začasni preklci ali prepoved opravljanja njihovih nalog, v pristojnosti držav članic v skladu z njihovo nacionalno zakonodajo.

Ukrepi, ki se nanašajo na izvajanje zakonodaje države zastave za njena plovila na odprtem morju, zlasti na določbe, kakor so tiste glede prevzema in prepuščanja nadzora nad ribiškimi plovili s strani držav, ki niso države zastave, mednarodnega sodelovanja pri izvajanju in vnovičnem prevzemu nadzora nad njihovimi plovili, so v pristojnosti držav članic v skladu z zakonodajo Skupnosti.

II. ZADEVE, KI SO V PRISTOJNOSTI SKUPNOSTI IN NJENIH DRŽAV ČLANIC

8. Skupnost si deli pristojnost s svojimi državami članicami glede naslednjih zadev, ki jih ureja ta sporazum: zahteve držav v razvoju, znanstvene raziskave, ukrepi pristaniških držav in ukrepi, sprejeti za nečlanice območnih ribiških organizacij in nepogodbenice Sporazuma.

Naslednje določbe Sporazuma se nanašajo na Skupnost in njene države članice:

— *splošne določbe*: (členi 1, 4 in 34 do 50),

— *reševanje sporov*: (Del VIII).

PRILOGA C

Razlagalne izjave, ki jih morajo Skupnost in njene države članice deponirati pri ratifikaciji Sporazuma

1. Evropska skupnost in njene države članice razumejo, da izrazi „geografske posebnosti“, „posebne značilnosti podobmočja ali območja“, „socialno-ekonomski geografski in okoljski dejavniki“, „naravne lastnosti navedenega morja“ in drugi podobni izrazi, ki se uporabljajo v zvezi z geografskim območjem, ne ogrožajo pravic in dolžnosti držav, izhajajočih iz mednarodnega prava.
2. Evropska skupnost in njene države članice razumejo, da se nobene določbe tega sporazuma ne da razlagati tako, da bi bila v nasprotju z načelom svobode na odprtem morju, ki ga priznava mednarodno pravo.
3. Evropska skupnost in njene države članice razumejo, da izraz „države, katerih državljani lovijo na odprtem morju“, ne prinaša nikakršnih razlogov za jurisdikcijo, ki bi temeljila na nacionalnosti oseb, ki sodelujejo v ribolovu na odprtem morju, ne pa na načelu jurisdikcije države zastave.
4. Sporazum nobeni državi ne zagotavlja pravice, da bi ohranjala ali uporabljala enostranske ukrepe med prehodnim obdobjem iz člena 21(3). Tako države v primeru, da ni bil dosežen nikakršen dogovor, delujejo samo v skladu z določbami členov 21 in 22 Sporazuma.
5. Pri uporabi člena 21 Evropska skupnost in njene države članice razumejo, da v primeru, ko država zastave razglasi, da namerava v skladu z določbami člena 19 uveljavljati svojo oblast nad plovilom pod njeno zastavo, organi države inšpekcije ne poskušajo več uveljavljati oblasti nad takšnim plovilom v skladu s členom 21.

Vse spore, ki izhajajo iz tega, se reši v skladu s postopki, določenimi v Delu VIII Sporazuma. Nobena država ne more sprožiti te vrste spora, da bi ohranila nadzor nad plovilom, ki ne pluje pod njeno zastavo.

Poleg tega Evropska skupnost in njene države članice menijo, da je treba besedo „nezakonito“ v členu 21(18) Sporazuma razlagati glede na celoten Sporazum ter zlasti člena 4 in 35 Sporazuma.

6. Evropska skupnost in njene države članice ponavljajo, da se bodo države v medsebojnih odnosih vzdržale uporabe sile v skladu s splošnimi načeli mednarodnega prava, Listine Združenih narodov in Konvencije Združenih narodov o pomorskem pravu.

Poleg tega Evropska skupnost in njene države članice poudarjajo, da je uporaba sile iz člena 22 izjemen ukrep, ki mora temeljiti na najstrožji skladnosti z načelom sorazmernosti, in da kakršna koli njegova zloraba zajema obveznosti do tujine države inšpekcije. Vse primere neskladnosti se rešuje z mirnimi sredstvi ter v skladu z ustreznimi postopki za reševanje sporov.

Poleg tega Evropska skupnost in njene države članice menijo, da je treba ustrezne pogoje za vkrcanje in pregled podrobneje opredeliti v skladu z ustreznimi načeli mednarodnega prava v okviru ustreznih območnih in podobmočnih ribiških upravljavskih organizacij ali dogovorov.

7. Evropska skupnost in njene države članice razumejo, da se država zastave pri uporabi določb člena 21(6), (7) in (8) lahko opira na zahteve svojega pravnega sistema, ki njenim organom pregona omogoča diskretnost pri odločanju, ali bodo pri pregonu upoštevali vsa dejstva o primeru ali ne. Odločitve države zastave, ki temeljijo na takšnih zahtevah, se ne razlagajo kot opustitev odzivanja ali ukrepanja.